

Ἐτραβήξαν ἔμπρός; Καὶ πόσον αἷμα νὰ ἔχρειάσθῃ ἄρά γε ἡ τρομερὴ νίκη; Μᾶς εἶχαν ᾗ πῶς θὰ τὴν ἐξαγοράζαμε πολὺ ἀκριβᾶ, μὲ πέντε, μὲ δέκα ἴσως χιλιάδες παλληκάρια μας. Καὶ στὴ σκέψι τῆς φρικτῆς θυσίας παγώνει τὸ αἷμά μας.

Ἀρχίζει νὰ νυχτώνῃ. Μὲ τὴν ψυχὴν στὸ στόμα περιμενομένη ἐξώθυρα, στὸ προαύλιο, ἔξω στὸ δρόμο. Μερικοὶ προχωροῦν ὥς τὴ γέφυρα, μήπως ἰδοῦν ἢ ἀκούσουν ἂν μᾶς ἔρχεται κανεὶς πέρα ἀπὸ τὸ μεγάλο δρόμο. Τοῦ κάκου. Κανένας δὲν φαίνεται. Σιωπὴ καὶ νέκρα γύρω. Μονάχα ἀπὸ μακριὰ φθάνει μισοπνιγμένος συχνὰ ὁ κρότος τῶν κανονιῶν καὶ τῶν ὀβίδων. Ἐπάνω μας ὁ οὐρανὸς βουρκαμένος ἀπὸ μαῦρα σύννεφα. Ὁ ψυχρὸς φθινοπωρινὸς ἄνεμος βογγάει στὰ κεραμίδια τῶν σπιτιῶν, σὰν νὰ μᾶς φέρῃ τοὺς σπαραγμοὺς καὶ τοὺς βόγγους τῆς μάχης. Στὸ κρυερό του φύσημα τὰ δέντρα ἀνατριχιάζουν, λὲς καὶ νοιώθουν καὶ πονοῦν κι' αὐτὰ μαζί μας...

Ἐξαφνα, ξεχωρίζομε φωνὲς σιγανὲς καὶ βήματα. Καὶ σὲ λίγο πλησιάζει ἓνα ἔμμορφο παλληκάρι, ᾗ ψηλὸ καὶ λεβεντόκορμο. Πίσω του ἀκολουθοῦν σιωπηλοὶ δυὸ-τρεῖς ἀπὸ τοὺς νοσοκόμους μας, ποὺ γυρίζουν μαζί ἀπ' τὸ γεφύρι, ἅμα τὸν εἶδαν νὰ ἔρχεται ὀλομόναχος. Φορτωμένος τὸν ὀπλισμό του, μὲ ἐπίδεσμο στὸ κεφάλι, μισοπεθαμμένος ἀπὸ τὸ δρόμο, ἀπὸ τὴ πληγὴ του, ἀπὸ τὴ συγκίνησι, κλονίζεται, μόλις κρατιέται στὰ πόδια του. Ἀναβαίνει τὰ σκαλιὰ μὲ κόπο, λαχανιασμένος, ἀγκομαχώντας. Παραμερίζομε ὅλοι μὲ εὐλάβεια καὶ μπαίνει στὴν αἴθουσα. Στὸ φῶς τῆς λάμπας προβάλλει τώρα ἡ κορμοστασιά τοῦ ὠραίου πολεμιστοῦ. Στὴν ὠχρὰ μορφὴ του λάμπει ἓνα χαμόγελο χαρᾶς καὶ θριάμβου. Τρέχομε κοντά του νὰ τὸν κρατήσωμε. Ἐκεῖνος μὲ μιὰ χειρονομία μᾶς ἐμποδίζει. Κάτι θέλει πρῶτα νὰ ξεστομίσῃ. Ἀλλὰ δὲν ἔχει κουράγιο. Ἡ φωνὴ του εἶνε σβυστή. Εἶνε ἓνα πτώμα ζωντανό. Μὲ ὑπεράνθρωπη προσπάθεια συγκεντρώνει τὰς τελευταίας του δυνάμεις, σηκώνει τὸ χέρι του, βγάζει τὸ πηλίκιο καὶ φωνάζει:

— Παιδιά, ἐνίκησαμε! Ζήτω τὸ Ἔθνος!

Λέει καὶ πέφτει λιπόθυμος στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ ἱατροῦ.

— Ζήτω! ἔξεσπασαν ὅλοι. Καὶ δέκα ἄβρα καὶ πονετικά χέρια κυριῶν σπεύδουν νὰ τὸν ὑποβαστάσουν καὶ τὸν ἀποθέσουν μαλακὰ - μαλακὰ ᾗ τὸ κάτασπρο κρεββάτι τοῦ πόνου.

Ἦταν ὁ πρῶτος ἄγγελος τῆς μεγάλης νίκης.

Ὁ πρῶτος τραυματίας τοῦ Σαρανταπόρου.

Ο ΕΠΙΣΤΡΑΤΟΣ

Σ Ο Φ Α Λ Ο Γ Ι Α

* Τὰ πάντα θὰ τελειοποιήσῃ ὁ ἄνθρωπος πλὴν τῆς εὐτυχίας.

* Ὁ λόγος στηρίζει τὴν ψυχὴν καὶ ὁ λόγος τὴν κρημνίζει.

* Ἡ ὑπομονὴ εἰς τὴν γυναῖκα τῆς περιποιεῖ μεγάλην τιμὴν ἢ ὑπομονὴ τοῦ συζύγου τῆς τὴν καταβιβάζει πολὺ.